

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК РЕГІОНІВ ТА ЙОГО ОЦІНКА

Назаренко М.І., Харченко А.О.
*Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут», м. Харків*

Невід'ємною складовою динамічного розвитку сучасного суспільства є стійкі процеси регіоналізації, які проявляються у формуванні на внутрідержавному рівні сталих територіально-господарських систем. Причому, все більш прискорений розвиток продуктивних сил, з одного боку, стимулює інтенсивні інтеграційні процеси у всіх сферах людського буття, і в той же час, з іншого, посилює роль регіональних територіально-виробничих комплексів у формуванні економічного потенціалу держави. Особливої уваги при цьому потребують регіони, в яких економічні проблеми нашаровуються на інші нагальні проблеми соціально-економічного розвитку.

Слід зазначити, що Україна є дуже неоднорідною з точки зору економічного розвитку. Тому в роботі було проаналізовано складові соціально-економічного розвитку та визначено загальні показники, що його характеризують. Сформована система показників була агрегована у єдиний інтегральний (підсумковий) індекс соціально-економічного розвитку регіонів.

Для реалізації цього підходу було вирішено наступні підзадачі: ранжовано показники по ступені привабливості тієї чи іншої альтернативи і розраховано вагові коефіцієнти, що враховують важливість кожного показника.

Отримані результати показали, що в Україні зберігається високий рівень регіональної диференціації економічного розвитку, соціально-економічний потенціал регіонів має тенденцію до зниження, особливо для групи менш розвинених регіонів. Це свідчить про те, що сама економіка України переходить в кризову ситуацію та рівень життя населення стабільно погіршується.

Крім того, спостерігається високий приріст значень показників–дестимуляторів, таких як рівень безробіття, індекс споживчих цін (індекс інфляції), які мають досить високу вагу на загальну оцінку регіону. Дані кризові тенденції можуть бути пояснені складною економічною та політичною ситуацією, яка складається в Україні на протязі останніх років.

Слід зазначити, що збереження і посилення міжрегіональної диференціації тягне за собою серйозні негативні наслідки, тому вирівнювання соціально-економічного розвитку регіонів є одним з найважливіших суспільно-політичних завдань. Для запобігання подальшої економічної кризи у регіонах та у країні в цілому слід змінювати саму політику регулювання регіонами, збільшувати інвестиційні можливості, просувати методи децентралізації економіки, кредитні кошти у розвиток регіону, тощо.

У таких умовах необхідні розробка та впровадження стратегій сталого розвитку кожного окремо взятого регіону, що передбачали б комплекс продуманих заходів загальнодержавного характеру з урахуванням територіальних особливостей.